

Ευρωπαϊκά κριτήρια και κανονισμοί της βασικής 4ετούς εκπαίδευσης στη Ψυχοθεραπεία

Αποτελεί μέρος του Οδηγού Σπουδών του Συστημικού Ινστιτούτου Κύπρου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΤΕΤΡΑΕΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ – ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά κριτήρια, η διάρκεια της βασικής εκπαίδευσης στην Ψυχοθεραπεία πρέπει να είναι κατάλληλη για να επιτρέψει την ενοποίηση και ενσωμάτωση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας. Στην πράξη, τα ολοκληρωμένα προγράμματα για τη βασική εκπαίδευση στην ψυχοθεραπεία είναι διάρκειας 4 ετών και θα πρέπει να ολοκληρωθούν σε τουλάχιστον τέσσερα έτη και συνήθως νωρίτερα από τα έξι έτη. Η εκπαίδευση κατά τα τελευταία δύο έτη (Πρακτική και εποπτεία) πραγματοποιείται με τον ίδιο εκπαιδευτικό οργανισμό και δίνεται περιθώριο για την ολοκλήρωση της εντός έξι ετών.

Η εκπαιδευτική φιλοσοφία βασίζεται στις αρχές της πολυφωνίας, του διαλόγου, της κριτικής και της κατανόησης και στο ότι δεν κατέχουμε απριόρι την σωστή θεωρία, υπόθεση, προσέγγιση ή θεραπεία. Οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνοντας για τις «ρίζες» των μοντέλων συστημικής θεραπείας, έρχονται σε επαφή με το δομισμό, την ψυχανάλυση, την ανθρωπιστική ψυχολογία και μαθαίνουν να μπορούν να κρίνουν, να αξιολογούν και να επεξεργάζονται.

Γενικότερα, ο τρόπος δόμησης των θεωρητικών διαλέξεων αποσκοπεί να «διαπλάσει» επαγγελματίες συστημικούς οικογενειακούς θεραπευτές μέσα από την πολυπρισματική, πλουραλιστική συναρμολόγηση του βιώματος, του αναστοχασμού και της κριτικής θεωρητικής πλαισίωσης των συνθέτων συστημικών εννοιών. Η σύνδεση με την κλινική πρακτική, καθώς και η γείωση με τις εμπειρίες των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων αποτελούν γνώμονες της θεωρητικής εκπαίδευσης.

Πιο συγκεκριμένα, το Τετραετές Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα στη Συστημική Οικογενειακή Θεραπεία του Συστημικού Ινστιτούτου Κύπρου περιέχει συνολικά 1400 ώρες διδασχής και εκπαίδευσης – και αποτελείται από θεωρητικά σεμινάρια, πρακτική άσκηση, εποπτεία και προσωπική θεραπεία/ανάπτυξη κατανεμημένες σε 4 έτη ως ακολούθως.

- 680 ώρες άμεσης παράδοσης θεωρητικών μαθήματος και μεθοδολογίας (9 Σαββατοκύριακα σε αντιστοίχους μήνες εντός ενός ακαδημαϊκού έτους) όπως επίσης και δια ζώσης και ασύγχρονης παράδοσης,
- 320 ώρες πρακτικής για τουλάχιστον 2 συνεχόμενα έτη,
- 150 ώρες εκπαιδευτικής εποπτείας, και

- 250 ώρες προσωπική θεραπείας/ανάπτυξης.

Επιπρόσθετα, στις ελάχιστες ώρες της βασικής εκπαίδευσης προστίθενται επιπλέον:

- 100 ώρες μελέτης για τη επεξεργασία θεωρητικών θεμάτων.
- 200 ώρες έρευνας άρθρων της βιβλιογραφίας και πιθανής αρθρογραφίας όπως και ώρες για την ετοιμασία της διπλωματική στο τέλος του 4ο έτους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Θεωρία/Βιωματική επεξεργασία (680 ώρες):

Οι ώρες διδασκαλίας θεωρητικών μαθημάτων και μεθοδολογίας χωρίζονται σε δυο τύπους:

- A. 500 ώρες άμεσης παράδοσης θεωρητικών μαθημάτων και μεθοδολογίας

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα υλοποιείται τα Σαββατοκύριακα, 1 ένα Σαββατοκύριακο κάθε μήνα από τις 9:30πμ-5:30μμ.

και

- B. 180 ώρες που θα αποτελούνται από δια ζώσης διαλέξεις, σεμινάρια και εργαστήρια όπως και ασύγχρονη παράδοση θεωρητικών μαθημάτων και μεθοδολογίας και τη βιωματική επεξεργασία κλινικών περιπτώσεων,

Παράλληλα με την άμεση παράδοση θεωρητικών μαθημάτων, θα διεξάγεται συνεχής εμπλουτισμός της διδασκαλία με τη μέθοδο της δια ζώσης και ασύγχρονης μικτής παράδοσης.

Ο τρόπος διεξαγωγής της ασύγχρονης μικτής παράδοσης θα γίνεται, για παράδειγμα, με το να στέλνεται από τους καθηγητές είτε ένα άρθρο / εργασία ή ένα περιστατικό, είτε θα αναρτάται μικρής διάρκειας βίντεο ή απομαγνητοφωνημένες συνεδρίες για κάποιο συναφές θέμα πριν το επόμενο μάθημα και θα ανατίθενται διάφορες εκπαιδευτικές προτάσεις ανάλογα με το έτος. Οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούν είτε ατομικά είτε σε ομάδες και κατά το δικό τους χρόνο εκτός διδακτικού σαββατοκύριακου, να δουλέψουν τις εν λόγω υποθέσεις, προτάσεις ή περιστατικά. Οι ασκήσεις θα αναλύονται κατά τη διάρκεια του μαθήματος το σαββατοκύριακο που θα ακολουθεί.

Επιπρόσθετα με τις ώρες ασύγχρονης παράδοσής, θα διοργανώνονται διαζώσης διαλέξεις, σεμινάρια, εργαστήρια σε θέματα ψυχικής υγείας. Αυτά θα προσφέρονται ως μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος και θα ανακοινώνονται στους εκπαιδευόμενους.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (320 ΩΡΕΣ):

Η συστημική πρακτική οργανώνεται στα 2 πρώτα έτη ως περίοδος προετοιμασίας για την άμεση πρακτική που θα ακολουθήσει στον 3ο και 4ο έτος της 4ετούς εκπαίδευσης, μέσα από βιωματικά εργαστήρια, προσομοιώσεις κλινικών περιστατικών, προβολή και ανάλυση εκπαιδευτικών συνεδριών μέσα από παιχνίδια ρόλων άσκησης σε θεραπευτικές τεχνικές

Από το 3ο έτος, οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν ενεργά σε άμεσες ψυχοθεραπευτικές και συμβουλευτικές συνεδρίες σε χώρους εργασίας των ειδικευομένων (ιδιωτική πρακτική ως εκπαιδευόμενοι) ή/και σε ψυχοκοινωνικούς φορείς έχοντας τη δυνατότητα να παρακολουθούν ζωντανά τη θεραπευτική διαδικασία και συμμετέχουν στη θεραπευτική ομάδα με την υποστήριξη και τον αναστοχασμό της θεραπευτικής ομάδας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ (150 ΩΡΕΣ)

Η συστημική εποπτεία αποτελεί και μέρος της εκπαίδευσης αλλά και διαδικασία υποστήριξης των εκπαιδευομένων κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Η εποπτεία παρέχεται κατά τη διάρκεια και των τεσσάρων ετών στο πλαίσιο των προγραμματισμένων συναντήσεων με σχόλια ανατροφοδότησης από τον εκπαιδευτή αλλά και από το σύνολο της εκπαιδευτικής τους ομάδας. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να φέρνουν για εποπτεία υλικό τόσο από την πρακτική τους άσκηση, όσο και από τον επαγγελματικό τους χώρο. Οι ώρες εποπτείας καλύπτονται, κατά κύριο λόγο, ως μέρος της εκπαίδευσης.

Αναμένεται και από τους εκπαιδευόμενους, επιπρόσθετα με τις ώρες εποπτείας που παρέχονται όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ιδιαίτερα εάν χρειάζονται επιπρόσθετες ώρες εποπτείας για τα δικά τους περιστατικά, να λαμβάνεται προσωπική εποπτεία. Υπολογίζεται ότι θα μπορεί να προσμετράτε μια ώρα εποπτείας για κάθε τρία διαφορετικά περιστατικά. Οι ώρες εποπτείας μπορεί να είναι από επόπτες των δομών όπου γίνεται η πρακτική ή και σε συνεννόηση με ιδιώτες συστημικούς επόπτες. Το Ινστιτούτο παρέχει κατάλογο με Επόπτες τους οποίους έχει εγκρίνει. Στην περίπτωση που εκπαιδευόμενοι θα ήθελαν να εισηγηθούν δικό τους συστημικό επόπτη, τότε η συνεργασία μαζί του/της θα πρέπει να εγκριθεί από το Ινστιτούτο.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ/ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (250 ΩΡΕΣ)

Η προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της τετραετούς εκπαίδευσης στην οικογενειακή – συστημική ψυχοθεραπεία. Γενικότερα, η προσέγγιση στην εκπαίδευση επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να επεξεργαστούν τόσο τα προσωπικά τους θέματα όσο και τη σχέση τους με τον ρόλο του θεραπευτή. Μέσα, για παράδειγμα, από τις διαλέξεις, τις συζητήσεις, τις εποπτείες το αναστοχασμό με πορτφόλιο μάθησης (ημερολόγιο), ομαδική θεραπεία, προσωπική ανάπτυξη και αυτογνωσία, την προσωπική ψυχοθεραπεία, τη μελέτη της βιβλιογραφίας και τη βιωματική διαδικασία στο μάθημα, οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν βαθύτερη κατανόηση των εργαλείων και προσεγγίσεων στην θεραπεία και αναπτύσσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για την άμεση εφαρμογή τους στην κλινική πρακτική, ενισχύοντας τόσο την προσωπική τους πορεία όσο και την επαγγελματική τους αποτελεσματικότητα.

Οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν σε εργαστήρια όπου επεξεργάζονται θέματα που αφορούν την προσωπική τους ανάπτυξη, όπως και την ανάπτυξη των επαγγελματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων τους.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Οι εκπαιδευόμενοι οφείλουν να ενταχθούν σε πρόγραμμα προσωπικής ψυχοθεραπείας. Νοείται ότι η απαίτηση για ένταξη σε πρόγραμμα προσωπικής ψυχοθεραπείας σκοπό έχει να βιώσουν οι εκπαιδευόμενοι τη διαδικασία στο ρόλο μεταξύ θεραπευτή και θεραπευόμενου. (Σημειώνεται ότι η συμπλήρωση των απαιτούμενων ελάχιστων ωρών προσωπικής ψυχοθεραπείας σε καμία περίπτωση δεν ταυτίζεται με την ολοκλήρωση της θεραπείας του ειδικευόμενου, η οποία οφείλει να συνεχιστεί ανάλογα με τις ανάγκες του και την κρίση του θεραπευτή του).

Το πρόγραμμα θεραπείας στο οποίο εντάσσονται οι ειδικευόμενοι είναι της δικής τους επιλογής, και ο επιλεγμένος θεραπευτής δεν θα πρέπει υποχρεωτικά να εξασκεί τη συστημική προσέγγιση. Η θεραπεία μπορεί να ξεκινήσει ταυτόχρονα με την ένταξη στο πρόγραμμα.

Το κόστος της εν λόγω προσωπικής ψυχοθεραπείας (ελάχιστος χρόνος 10 ώρες) θα καταβάλλεται από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους. Η δυνατότητα ένταξης των εκπαιδευόμενων σε πρόγραμμα προσωπικής ψυχοθεραπείας παρέχεται, εν μέρει, και από το Ινστιτούτο παρέχοντάς τους κατάλογο με ειδικευόμενους και έμπειρους θεραπευτές.

Η χρονική διάρκεια της θεραπείας τους είναι ανεξάρτητη του προγράμματος. Προκειμένου να πάρουν το πιστοποιητικό τους απαιτείται βεβαίωση για την κάλυψη των απαιτούμενων ωρών και θετική σύσταση από το θεραπευτή τους.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στόχος του Εκπαιδευτικού Προγράμματος είναι οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες ώστε να μπορούν να εργάζονται συμβουλευτικά σε Ατομικό/ Διαπροσωπικό (ζευγάρια) /Οικογενειακό/ Ομαδικό πλαίσιο. Οι ελάχιστες ώρες διδασχής και εκπαίδευσης που καθορίζονται από τα ευρωπαϊκά κριτήρια για την ψυχοθεραπεία και για την απόκτηση του Ευρωπαϊκού Πιστοποιητικού Ψυχοθεραπείας - ECP και εγγραφής ως μέλος στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ψυχοθεραπευτών – ΠΣΨΘ, συμπληρώνονται με επιπλέον ώρες μελέτης και ερευνάς από τους εκπαιδευόμενους με την καθοδήγηση του Ινστιτούτου.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ:

Σε κάθε έτος δίνεται λίστα προτεινόμενης βιβλιογραφίας και επιστημονικά άρθρα τα οποία οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να μελετήσουν και να αναλύσουν. Θα γίνεται κριτική επεξεργασία και συζήτησης της σχετικής βιβλιογραφίας ως προς: α) την εστίαση της διερεύνησης, β) τη συστημική θεωρία και γ) το φιλοσοφικό και ιδεολογικό πλαίσιο της.

ΜΕΛΕΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ:

Οι εργασίες ακολουθούν την πορεία της εκπαίδευσης και δίνουν την ευκαιρία στους εκπαιδευόμενους να αποκτήσουν πληρέστερη επαφή τόσο με τις θεωρητικές έννοιες όσο και με τις τεχνικές της Συστημικής. Δηλαδή την εφαρμογή αναστοχαστική σκέψη για τη βιβλιογραφία που περιλαμβάνεται στα κείμενα και πως μπορεί να ταιριάζει με διαφορετικά κοινωνικο-οικονομικά, πολιτισμικά συν-κείμενα της βιωμένης εμπειρίας της ταυτότητας ή της επαγγελματικής πρακτικής. Ενδεικτικά, δραστηριότητες εργασιών και έρευνας συμπεριλαμβάνουν την ποιοτική ανάλυση λογοτεχνικών κειμένων, βιογραφικών ημερολογίων, μελέτη περιπτώσεων (case studies) και πιθανής αρθρογραφίας από εκπαιδευόμενους.

ΕΡΕΥΝΑ:

Η ετοιμασία της Διπλωματικής εργασίας στο τέλος του 4ο έτους.

Βασικός στόχος της εργασίας είναι να καταδεικνύεται η πορεία και η εξέλιξη κατά τη διάρκεια της 4ετούς εκπαίδευσης από κάθε εκπαιδευόμενο. Το εύρος της εργασίας καθορίζεται κατά το ελάχιστο στις 6,000 λέξεις με μέγιστο εύρος τις 10.000 λέξεις.

Η μορφοποίηση της έρευνας έχει αισθητική συνοχή και ακολουθεί το πρότυπο σύνταξης παραπομπών & βιβλιογραφίας της American Psychological Association, Citation Style 6η έκδοση. Αναλυτικά, το πρώτο μέρος της εργασίας εμπεριέχει έναν αν στοχασμό σχετικά με την πορεία κάθε εκπαιδευομένου στο 4ετές πρόγραμμα - τι άλλαξε, ποιες δυσκολίες αντιμετωπίστηκαν, τι εξερευνήσεις έγιναν, τι ήταν σημαντικό. Η αναφορά δομείται και συσχετίζεται με τη συστημική θεωρία χρησιμοποιώντας την σχετική βιβλιογραφία. Το δεύτερο μέρος εμπεριέχει μια μελέτη ή μελέτες περίπτωσης σε σύνδεση, ενδεχομένως, με κάποια κλινική εικόνα ή ένα πρόβλημα που αναζητούσε λύση. Περιγράφει πώς ο εκπαιδευόμενος δούλεψε στο συγκεκριμένο περιστατικό, τι δυσκολίες αντιμετωπίστηκαν και γενικά την πορεία και την ολοκλήρωση του περιστατικού.

Στο **Παράρτημα Α** παρουσιάζονται συγκεκριμένες οδηγίες για την ετοιμασία της Διπλωματικής εργασίας.

Η Διπλωματική εργασία αξιολογείται από εκπαιδευτές του προγράμματος, ή/και εξωτερικούς εκπαιδευτές και οι εκπαιδευόμενοι θα παρουσιάσουν την εργασία τους σε συνέντευξη με τους εν λόγω εκπαιδευτές.

ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ο προβλεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης είναι τα τέσσερα (4) έτη και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6) έτη συνολικά (4+2) προκειμένου να ολοκληρωθούν όλα τα προαπαιτούμενα. Οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα χωρίς να έχουν υπερβεί το όριο απουσιών.

Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης των προαπαιτούμενων εντός 6ετίας, και μόνο κατόπιν αιτήσεως του εκπαιδευμένου, η Διοίκηση του Ινστιτούτου μπορεί να αποφασίσει την διάρκεια της παράτασης που κρίνει κατά περίπτωση.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Για την απονομή πιστοποιητικού βασικές προϋποθέσεις είναι:

1. η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος όπως ορίζεται από τις ελάχιστες απαιτούμενες ώρες διδασκαλίας, εποπτείας, πρακτικής και προσωπικής ανάπτυξης.
2. τη θετική αξιολόγηση απόκτησης των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων.
3. να έχουν τακτοποιηθεί οι οικονομικές υποχρεώσεις των εκπαιδευομένων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Παρουσίες:

Προκειμένου οι ειδικευόμενοι να προχωρήσουν από το ένα έτος στο άλλο και από τον πρώτο κύκλο στον δεύτερο θα πρέπει να έχουν παρακολουθήσει συστηματικά όλα τα μαθήματα τουλάχιστον 80% των ωρών για κάθε ένα αντικείμενο, δηλαδή τα παραδοτέα στη θεωρία, εποπτεία και προσωπική ανάπτυξη.

Απουσίες:

Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και συνεχής. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος απαιτείται συστηματική συμμετοχή στο πρόγραμμα. Η παρακολούθηση των θεωρητικών μαθημάτων, ασκήσεων–εργαστηρίων είναι υποχρεωτική.

Τυχόν απουσίες θα πρέπει να είναι δικαιολογημένες. Οι απουσίες θεωρούνται δικαιολογημένες όταν εγκριθούν γραπτώς από τη Γραμματία του Ινστιτούτου. Σε κάθε μάθημα τηρείται αρχείο παρουσιών. Ο μέγιστος αριθμός αδικαιολόγητων απουσιών είναι δυο (2) και για περισσότερες αδικαιολόγητες απουσίες μπορεί να ζητηθεί να επαναληφθεί το έτος με κόστος που να βαραίνει τον εκπαιδευόμενο.

Στην περίπτωση απουσιών τα μαθήματα θα πρέπει να επαναλαμβάνονται την επόμενη χρονιά. Μαθήματα που δεν παρακολουθήθηκαν θα συνυπολογίζονται στο δίδακτρα του έτους.

Αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών:

Το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να υφίσταται αλλαγές, ώστε να προσαρμόζεται στην εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης και στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της Ψυχοθεραπείας.

Αντικατάσταση Μαθήματος

Ο εκπαιδευόμενος δεν μπορεί να αντικαταστήσει με κάποιο άλλο ή να απαλλαγεί από μαθήματα. Μπορεί όμως να αιτηθεί στη διεύθυνση του Ινστιτούτου για απαλλαγή από μαθήματα εάν αυτά έχουν γίνει σε άλλο αξιολογημένο εκπαιδευτικό Ίδρυμα συστημικής ψυχοθεραπείας και στα πλαίσια αξιολογημένου 4ετους προγράμματος για την απόκτηση του Ευρωπαϊκού Πιστοποιητικού Ψυχοθεραπείας – ECP.

Αναστολή Φοίτησης

Οποιοσδήποτε εκπαιδευόμενος δύναται να υποβάλει αίτηση για αναστολή της φοίτησής του, για ένα έτος. Η συνολική χρονική περίοδος αναστολής φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη. Αίτηση για αναστολή φοίτησης, τεκμηριωμένη και συνοδευόμενη από όλα τα δικαιολογητικά, υποβάλλεται στη διεύθυνση του Ινστιτούτου, πριν την έναρξη της αιτούμενης περιόδου. Ο χρόνος κατά το οποίο ο εκπαιδευόμενος έχει αναστείλει τις σπουδές του δεν συνυπολογίζεται ως χρόνος φοίτησης του.

Σε περίπτωση που ο εκπαιδευόμενος υπερβεί το όριο που δίνεται για την αναστολή φοίτησής του, τότε η επανεγγραφή του θα γίνεται επαναλαμβάνοντας το πρόγραμμα από την αρχή.

Διαγραφή εκπαιδευομένων

Εκπαιδευόμενοι διαγράφεται από το Μητρώο Φοιτητών του Ινστιτούτου, όταν δεν ολοκληρώσουν τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών τους στο μέγιστο επιτρεπτό χρονικό διάστημα, που είναι 6 έτη (εξαιρουμένων του χρόνου αναστολής/παράτασης).

Οικονομικές Υποχρεώσεις - Πιστοποιητικά Σπουδών (Βεβαίωση Φοίτησης)

Οι εκπαιδευόμενοι δεν μπορούν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα (ή και τα μαθήματα) εάν δεν έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις όπως αυτές έχουν συμφωνηθεί με το Ινστιτούτο. Βεβαίωση φοίτησης θα δίνεται αφού ο εκπαιδευόμενος έχει τακτοποιήσει τις ακαδημαϊκές και οικονομικές του υποχρεώσεις στο Ινστιτούτο.

Διαδικτυακά Μαθήματα:

Το Ινστιτούτο θα μπορεί να παραδίδει διαδικτυακά, μαθήματα. Η παράδοση των διαδικτυακών διαλέξεων και εποπτείας γίνεται με την χρήση διαδικτυακής πλατφόρμας – π.χ. ZOOM.

Οι εκπαιδευόμενοι έχουν την ευθύνη να προμηθευτούν δικό τους υπολογιστή / τάμπλετ με πρόσβαση στο διαδίκτυο για την παρακολούθηση (ήχου και εικόνας) των διαλέξεων και εποπτείας.

Κανονισμοί και διαδικασίες διαδικτυακών διαλέξεων:

Οι κανονισμοί και διαδικασίες προβλέπουν ότι η καταγραφή ήχου και εικόνας θα γίνεται για όλες τις διαλέξεις και θα λαμβάνει χώρα μόνο στον πραγματικό χρόνο του μαθήματος.

Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να έχουν την κάμερα ανοικτή καθόλη τη διάρκεια των διαδικτυακών μαθημάτων. Από τη βιντεοσκοπήση θα εξαιρούνται τα βιωματικά εργαστήρια, ασκήσεις προσωπικής ανάπτυξης και εποπτείες. Το Ινστιτούτο θα λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά μέτρα, όπως η χρήση αποθηκευτικού χώρου που εξασφαλίστηκε σε ασφαλή server, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφαλής φύλαξη των βιντεοσκοπήσεων.

Οι εν λόγω βιντεοσκοπήσεις θα φυλάσσονται για διάρκεια 2 εβδομάδων. Μετά την πάροδο των 2 εβδομάδων θα διαγράφονται. Πρόσβαση στις βιντεοσκοπήσεις θα έχουν οι διδασκόμενοι/ες που παρευρέθησαν, τα μέλη της ομάδας των διδασκόμενων που απουσίαζαν κατά το χρόνο διεξαγωγής της διδασκαλίας, φοιτητές που τους έχει δοθεί άδεια από το Ινστιτούτο για να παρευρίσκονται στις εν λόγω συνεδρίες για την αναπλήρωση μαθημάτων, οι διδάσκοντες/επόπτες και οι εκτελούντες εργασίες τεχνικής υποστήριξης των μαθημάτων.

Το Ινστιτούτο δεσμεύει όλους τους συνεργάτες του, οι οποίοι ενεργούν για λογαριασμό του (καθηγητές, εισηγητές, επόπτες, γραμματειακό προσωπικό και τους εκτελούντες εργασίες τεχνικής υποστήριξης) με την τήρηση των σχετικών διαδικασιών και κανονισμών.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Πριν την εμπλοκή των εκπαιδευομένων σε άμεσες ψυχοθεραπευτικές και συμβουλευτικές συνεδρίες μπορεί να ζητηθεί από το Ινστιτούτο να γίνει ατομική συνέντευξη εκπαιδευομένων από καθηγητές του Προγράμματος για να

αξιολογηθεί η ετοιμότητα τους να αρχίσουν την πρακτική τους εξάσκηση.

Στην περίπτωση που εκπαιδευόμενοι δεν κριθούν έτοιμοι, τότε παρέχεται εξατομικευμένο πρόγραμμα μελέτης και πρακτικής όπως και παρότρυνση για να παρακολουθήσουν κάποιες ώρες προσωπικής ανάπτυξης ούτως ώστε να εξοικειωθούν με το περιβάλλον μιας θεραπευτικής συνεδρίας. Το κόστος της εν λόγω προσωπικής ανάπτυξης θα καταβάλλεται από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους

Ημερολογιακή περίοδος κάλυψης των 320 ωρών της κλινικής πρακτικής:

Η Πρακτική θα έχει διεξαχθεί τουλάχιστον σε 2 συναπτά έτη (24 μήνες).

Διευκρινίζεται ότι οι απαιτούμενες ελάχιστες 320 ώρες πρακτικής αναφέρονται σε άμεση επαφή σε ψυχοθεραπευτικές και συμβουλευτικές συνεδρίες – δηλαδή οι ώρες προετοιμασίας ή καταγραφής των περιστατικών δεν προσμετρούνε στο σύνολο των ωρών πρακτικής.

Επίσης διευκρινίζεται ότι οι απαιτούμενες ώρες πρακτικής θα πρέπει να διεξαχθούν στα τελευταία τουλάχιστον δύο έτη της εκπαίδευσης (3ο και 4ο έτος ή και μετά την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού μέρους του 4ετους προγράμματος. Δηλαδή, οι ώρες πρακτικής που έγιναν πριν την αρχή της φοίτησης στο 4ετες πρόγραμμα ή στο 1ο και 2ο έτος δεν θα συμπεριλαμβάνονται ως ώρες συμπλήρωσης των απαιτήσεων της πρακτικής. Νοείται ότι ο προβλεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης της όλης εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6) έτη).

Σημειώνεται ότι θα δοθεί άδεια σε εκπαιδευόμενους να έχουν εποπτευόμενη επαφή με πελάτες μόνο όταν θεωρηθούν έτοιμοι από τον βασικό εκπαιδευτή τους και μετά από την αξιολόγησή τους στο τέλος του 3ου έτους. Οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν τον τίτλο «εκπαιδευόμενος/η Συστημικός/η Ψυχοθεραπευτής/τρια»

Δίνεται η δυνατότητα, μετά από σχετικό αίτημα, για την πρακτική άσκηση να ξεκινήσει στο τέλος της εκπαίδευσης του δεύτερου έτους (το καλοκαίρι που μεσολαβεί και για τους μήνες Ιούνιο – Οκτώβριο),. Αιτήματα για έναρξη τίθενται γραπτά ή προφορικά συνοψίζοντας τους πρακτικούς λόγους, τα κίνητρά και τους στόχους. Το αίτημα κρίνεται από την εκπαιδευτική ομάδα και τον επόπτη, ο οποίος δίνει τη συγκατάθεση. Η τελική γραπτή έγκριση θα δοθεί από το Ινστιτούτο.

Τι αναγνωρίζεται ως κλινική πρακτική:

Ως ώρες πρακτικής θεωρούνται αποκλειστικά οι ώρες που οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν σε ψυχοθεραπευτικές και συμβουλευτικές συνεδρίες. Δηλαδή:

- i. Σε χώρους εργασίας των εκπαιδευομένων (ψυχοθεραπευτικές δομές /ιδιωτική πρακτική ή/και ψυχοκοινωνικούς φορείς).
- ii. Στο ιδιωτικό γραφείο εκπαιδευομένων (ισχύει για Ιδιώτες Θεραπευτές, Ψυχιάτρους και Εγγεγραμμένους Ψυχολόγους).
- iii. Σε γραφεία συναδέλφων Ιδιωτών Θεραπευτών, Ψυχιάτρων και Εγγεγραμμένων Ψυχολόγων.
- iv. Στο χώρο εργασίας των εκπαιδευομένων που δεν εμπίπτει στις πιο πάνω κατηγορίες και νοουμένου ότι στις εν λόγω συνεδρίες εφαρμόζονται οι αρχές της συστημικής θεραπευτικής διαδικασίας. (Σημειώνεται ότι οι εν λόγω ώρες δεν θα υπερβαίνουν το 20% του συνολικών αριθμού των ωρών της πρακτικής).

Δεν αναγνωρίζονται ώρες πρακτικής που έχουν συμπληρωθεί ως προσομοιώσεις κλινικών περιστατικών, προβολή και ανάλυση εκπαιδευτικών βιντεοσκοπημένων συνεδριών και μέσα από παιχνίδια ρόλων άσκησης σε θεραπευτικές τεχνικές.

Πως καταγράφονται οι ώρες κλινικής πρακτικής:

Το Ινστιτούτο έχει τυποποιήσει τρία βασικά έντυπα **(Παράρτημα Β)** για την καταγραφή και περιγραφή των περιστατικών πρακτικής όπως και την υπεύθυνη δήλωση για τα περιστατικά/ώρες πρακτικής που συμπληρωθήκαν σε Ιδιωτικά γραφεία Ιδιωτών Θεραπευτών, Ψυχιάτρων και Εγγεγραμμένων Ψυχολόγων

Οι εκπαιδευόμενοι παροτρύνονται να λαμβάνουν βεβαιώσεις από τους Οργανισμούς, Ιδιωτικά Γραφεία και ψυχοκοινωνικούς φορείς για τις ώρες πρακτικής που θα έχουν καλύψει για τη χρονική περίοδο εμπλοκής τους στις συγκεκριμένες δομές. Σημειώνεται ότι σε όσον αφορά στη διεξαγωγή των ωρών της Πρακτικής οι εκπαιδευόμενοι συμφωνούν να εφαρμόζουν τις σχετικές αρχές του Κώδικας Δεοντολογίας του Ινστιτούτου.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Η αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων χρησιμοποιεί συγκεκριμένα κριτήρια παρέχοντας έτσι μια σφαιρική εικόνα της επίδοσης των εκπαιδευομένων στο το 4ετές πρόγραμμα. Αυτά περιλαμβάνουν:

Παρουσίες:

Προκειμένου οι ειδικευόμενοι να προχωρήσουν από το ένα έτος στο άλλο και από τον πρώτο κύκλο στον δεύτερο θα πρέπει να έχουν παρακολουθήσει συστηματικά όλα τα μαθήματα τουλάχιστον 80% των ωρών για κάθε ένα αντικείμενο, δηλαδή τα παραδοτέα στη θεωρία, εποπτεία και προσωπική ανάπτυξη.

Απουσίες:

Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και συνεχής. Η παρακολούθηση των θεωρητικών μαθημάτων, ασκήσεων–εργαστηρίων είναι υποχρεωτική.

Στην περίπτωση απουσιών τα μαθήματα θα πρέπει να επαναλαμβάνονται την επόμενη χρονιά. Μαθήματα που δεν παρακολουθήθηκαν θα συνυπολογίζονται στο διδάκτρα του έτους. Ο μέγιστος αριθμός αδικαιολόγητων απουσιών είναι δυο (2) και για περισσότερες αδικαιολόγητες απουσίες θα ζητηθεί να επαναληφθεί το έτος.

Αξιοποίηση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας:

Δίνονται ερωτήσεις από κάθε εκπαιδευτή, κατά την κρίση του, προς το τέλος του κάθε μαθήματος ή έτους.

Ημερολόγιο καταγραφής προσωπικών εκπαιδευτικών εμπειριών:

Καταγραφή ιδεών από θεωρητικά σεμινάρια, καταγραφή βιωματικών δραστηριοτήτων στη διάρκεια των σεμιναρίων και επεξεργασίας κλινικού υλικού.

Προφορικές παρουσιάσεις (ατομικές ή και Ομαδικές):

Στα πλαίσια του θεωρητικού σεμιναρίου. Αυτές ορίζονται από τον κάθε εκπαιδευτή και κατά την κρίση του, και εντάσσονται στα μέσα διδασκαλίας που ο ίδιος χρησιμοποιεί σε κάθε έτος.

Προσομοιώσεις συνεδριών:

Εξάσκηση σε τεχνικές οι οποίες ορίζονται από τον κάθε εκπαιδευτή και κατά την κρίση του, και εντάσσονται στα μέσα διδασκαλίας που ο ίδιος χρησιμοποιεί σε κάθε έτος.

Γραπτές Εργασίες:

Αξιολόγηση της γνώσης του εκπαιδευόμενου γίνεται και από τις γραπτές ομαδικές και ατομικές εργασίες. Αυτές περιλαμβάνουν κατ' οίκον εργασίες και τη Διπλωματική εργασία (Μελέτη περίπτωσης). Η προετοιμασία για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας ξεκινά από το πρώτο έτος με ολοκλήρωσή της στο τέταρτο έτος. Η διπλωματική αποτελείται από βιβλιογραφική ανασκόπηση και από παρουσίαση ενός περιστατικού. Δίνονται λεπτομερείς οδηγίες, ενώ εξαιρετικές εργασίες συμπεριλαμβάνονται στα κείμενα εργασίας του Ινστιτούτου.

Συνεχείς αξιολογήσεις:

Το Ινστιτούτο παροτρύνει τη διενέργεια συνεχούς προφορικής αξιολόγησης και ανατροφοδότησης των εκπαιδευόμενων από τους εκπαιδευτές και επόπτες τους, αλλά και από την ίδια την ομάδα του (peer review) στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης και εποπτείας. Η διαδικασία περιλαμβάνει τη χρήση των Επαγγελματικών Ικανοτήτων ενός Ευρωπαϊού Ψυχοθεραπευτή και τη συμπλήρωση έντυπου αξιολόγησης προσωπικής πορείας από τον εκπαιδευόμενο.

Το Ινστιτούτο παρέχει το περιβάλλον στο οποίο ο εκπαιδευόμενος μπορεί να συζητήσει ανοιχτά τις δυνατότητες και τις αδυναμίες του και έτσι να γίνεται όλο και περισσότερο ενεργός συμμετέχων στη δική του επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη ως ψυχοθεραπευτής. Πιο συγκεκριμένα, ο κάθε εκπαιδευόμενος μπορεί να επιλέξει έναν σύμβουλο/επόπτη με τον οποίον μπορεί να συζητά ζητήματα της εκπαίδευσης που τον αφορούν, όταν το κρίνει απαραίτητο. Ο σύμβουλος επιλέγεται από τα εκπαιδευτές του Ινστιτούτου που έχουν συμφωνήσει να αναλάβουν αυτό το ρόλο.

Το Ινστιτούτο συγκροτεί Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία αποτελείται από τουλάχιστον δύο (2) εκπαιδευτές. Ο ρόλος της επιτροπής αξιολόγησης είναι η επίσημη ανατροφοδότηση του κάθε εκπαιδευόμενου για τη βελτίωση της επαγγελματικής και προσωπικής του ανάπτυξης.

Οι αξιολογήσεις γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο και περιλαμβάνουν αυτοαξιολογήσεις των εκπαιδευομένων και αξιολογήσεις από τους εκπαιδευτές.

Παράλληλα, και στο τέλος κάθε εκπαιδευτικού έτους, η διοίκηση αξιολογεί την ετήσια πορεία του κάθε εκπαιδευόμενου. Οι αξιολογήσεις βασίζονται στη γνωμοδότηση των καθηγητών, του ομαδικού την ανατροφοδότηση από τους επόπτες του κάθε εκπαιδευόμενου καθώς και στην αξιολόγηση της θεωρητικής εργασίας του έτους.

Εάν διαπιστωθούν σοβαρές δυσχέρειες στην πρόοδο ενός εκπαιδευόμενου οι επόπτες που εργάζονται με τον εκπαιδευόμενο συναντώνται μαζί του και συζητούν τα ζητήματα. Κατόπιν τα πορίσματα συζητούνται στην Εκπαιδευτική Επιτροπή, η οποία μπορεί να αποφασίσει συγκεκριμένες διαδικασίες στήριξης, ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, επαναλαμβανόμενης μη επίτευξης προόδου, τη διακοπή της εκπαίδευσης, ενημερώνοντας τον ενδιαφερόμενο και τους επόπτες του. Εάν κάποιος εκπαιδευόμενος έχει σοβαρές αντιρρήσεις σχετικά με την αξιολόγησή του δύναται, εντός δυο εβδομάδων από τη λήψη των αξιολογήσεων, να ζητήσει να συζητήσει τις αντιρρήσεις με την Εκπαιδευτική Επιτροπή.

Στην περίπτωση που ο εκπαιδευόμενος παρακολουθεί προσωπική ψυχοθεραπεία με καθηγητή του Ινστιτούτου, τότε ο εν λόγω καθηγητής δεν θα αποτελεί μέρος της ομάδας αξιολόγησης του.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης τους, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να μπορούν να επιδείξουν προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική ωριμότητα και μία δέσμευση στο να δουλέψουν με βάση τον επαγγελματικό κώδικα και τα ηθικά πρότυπα του Ινστιτούτου.

Στο τέλος του 4ου έτους, ο κάθε εκπαιδευόμενος υποβάλλετε σε τελική διαδικασία πιστοποίησης από την Εκπαιδευτική επιτροπή που περιλαμβάνει:

- εξέταση όλων των ετήσιων αξιολογήσεων του
- της τελικής γραπτής διπλωματικής εργασίας και παρουσίασή της
- πιστοποίηση των ωρών Πρακτικής μέχρι τη δεδομένη στιγμή
- συνέντευξη / αξιολόγηση από την Επιτροπή Αξιολόγησης που περιλαμβάνει αξιολόγηση βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων επάρκειας τα

οποία συμπεριλαμβάνουν:

Κριτήρια Επάρκειας / Ικανοτήτων:

- i. Επαρκής κατανόηση της βιβλιογραφίας γύρω από τη συστημική θεραπεία στην εμπλουτισμένη μορφή που διδάσκεται στο πρόγραμμα
- ii. Επαρκής κατανόηση της αναπτυξιακής πορείας ατόμων, διαφόρων μορφών οικογένειας και κοινωνικών συστημάτων
- iii. Σεβασμός και έμπρακτη αποδοχή στην κλινική πράξη της διαφορετικότητας των ατόμων.
- iv. Ικανότητα επεξεργασίας και κριτικής σκέψης που αφορά θεωρητικά πλαίσια σχετικά με την κλινική πράξη.
- v. Ικανότητα κατανόησης και σύγκρισης διαφορετικών ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων.
- vi. Ικανότητα χειρισμού διαφόρων προβλημάτων και συμπτωμάτων με τα οποία οι θεραπευόμενοι απευθύνονται στον ψυχοθεραπευτή, επαρκής γνώση των ερευνητικών δεδομένων, αναγνώριση των περιορισμών των δικών τους δυνατοτήτων και ανάγκης παραπομπής.
- vii. Ικανότητα δημιουργίας αποτελεσματικής θεραπευτικής σχέσης
- viii. Ικανότητα αξιοποίησης μεγάλου εύρους δεξιοτήτων και τεχνικών και προσαρμογής τους στις ανάγκες των θεραπευόμενων.
- ix. Ικανότητα αναγνώρισης της σημασίας και της επιρροής των ευρύτερων συστημάτων και δυνατότητα αξιοποίησης αυτής της οπτικής στην ψυχοθεραπεία
- x. Επαρκής αξιοποίηση της εποπτείας και αναγνώριση της σημασίας συνέχισής της
- xi. Ικανότητα δημιουργικής συνεργασίας με συναδέλφους και συμμετοχής σε ομαδικές διαδικασίες.
- xii. Ικανότητα αυτό-αξιολόγησης και ύπαρξη ισχυρού κινήτρου για προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη και δια βίου μάθηση.
- xiii. Επαρκής αξιοποίηση του εαυτού και αναγνώριση 'τυφλών σημείων' στην ψυχοθεραπευτική δουλειά. Αναπτυγμένη ικανότητα αναστοχασμού.

- xiv. Ικανότητα αποτελεσματικής οργάνωσης εργασιακών και εκπαιδευτικών υποχρεώσεων, καθώς και ικανοποιητική διαχείριση κοινωνικών σχέσεων που αφορούν το επάγγελμα.
- xv. Ικανότητα παρουσίασης της θεραπευτικής διαδικασίας προφορικά και γραπτά σε συναδέλφους και άλλους επαγγελματίες
- xvi. Επαρκής γνώση και σεβασμός του κώδικα δεοντολογίας του Ινστιτούτου και τη Διακήρυξη του Στρασβούργου για τη Ψυχοθεραπεία (1990).

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τελικό Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης

Το Τελικό Πιστοποιητικό εκπαίδευσης δηλώνει τις ώρες εκπαίδευσης που συμπληρώθηκαν.

Δίπλωμα επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Προγράμματος οδηγεί στη λήψη Διπλώματος από το Ινστιτούτο. Το Δίπλωμα αναγνωρίζεται από το για την απονομή του ECP από το ΕΑΡ και για την εγγραφή ως μέλος στον ΠΣΨΘ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Α: Οδηγίες για την ετοιμασία της Διπλωματικής εργασίας

Η έρευνα/διπλωματική εργασία θα είναι 6,000 τουλάχιστον λέξεων, χωρίς ανώτερο όριο. Η μορφοποίηση της έρευνας θα έχει αισθητική συνοχή και ακολουθεί το πρότυπο APA.

Βασικός στόχος της εργασίας είναι να καταδείξει την πορεία και την εξέλιξη του κάθε εκπαιδευόμενου κατά τη διάρκεια της 4ετούς εκπαίδευσης .

Για το σκοπό αυτό μπορείτε να αναφέρει στο πρώτο μέρος έναν αναστοχασμό σχετικά με την πορεία του εκπαιδευόμενου κατά τη διάρκεια των 4 ετών της εκπαίδευσης , τι άλλαξε, που δυσκολεύτηκε, τι δρόμους εξερεύνησε, τι ήταν σημαντικό για αυτόν. Σε αυτό το σημείο θα μπορεί να γίνει αναφορά και σε θεωρητικά κομμάτια της Συστημικής Θεωρίας χρησιμοποιώντας κατάλληλη βιβλιογραφία.

Το δεύτερο μέρος θα περιέχει τη μελέτη ή μελέτες περίπτωσης σε σύνδεση ενδεχομένως με κάποια κλινική εικόνα ή ένα πρόβλημα που αναζητείται λύση. Να γίνει περιγραφή της δουλειάς που έγινε, τι δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν και γενικά την πορεία και την ολοκλήρωση του περιστατικού.

Μια τέτοια ατομική εργασία μπορεί να έχει πολλές μορφές (γραπτό κείμενο, βίντεο, εικόνες), αλλά σκοπό θα έχει, δημιουργικά-σχεσιακά, να αποτυπώσει τη διεργασία του γίνεσθαι μιας αναδυόμενης οικογενειακής/συστημικής πρακτικής, όπως βέβαια αυτή μπορεί να ιδωθεί μέσα από τη συνάντηση με κάποια σχετική βιβλιογραφία.

Για αυτό το είδος εργασίας σας δίνουμε μια ενδεικτική κατεύθυνση στο έγγραφο «Ερευνητικό Πλαίσιο Εργασίας αποφοίτησης (ΣΙΚ)» πιο κάτω:

1. Εισαγωγή:

- Η έρευνα ερωτά και απαντά στα ερωτήματα: πώς και ο ερευνητής εκπονεί αυτή την έρευνα; γιατί τώρα, με ποιες προθέσεις;
- Κριτική επεξεργασία και συζήτησης της σχετικής βιβλιογραφίας ως προς: α) την εστίαση της διερεύνησης, β) τη συστημική θεωρία, γ) το φιλοσοφικό και ιδεολογικό πλαίσιο
- Συζήτηση για το πώς έγινε η επιλογή της βιβλιογραφίας

- Κριτική και αναστοχαστική σκέψη για τη βιβλιογραφία που περιλαμβάνεται στα κείμενα και πώς μπορεί να ταιριάζει με διαφορετικά κοινωνικο-οικονομικά, πολιτισμικά συν-κείμενα της βιωμένης εμπειρίας της ταυτότητας ή της επαγγελματικής πρακτικής,
- Η έρευνα για την πρακτική τοποθετείται κριτικά εντός τοπικών και παγκόσμιων πλαισίων: πχ των ανθρώπινων, τεχνολογικών, πολιτικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών συστημάτων
- Πλούσια συζήτηση των διαφορών ανάμεσα στη συστημική πρακτική και τη συστημική έρευνα, όπου και όταν συμβαίνουν
- κριτική θεώρηση του πού και πώς οι φωνές των άλλων περιλαμβάνονται στην έρευνα

2. Διατύπωση Περίπτωσης (case formulation):

- Αρχική Περιγραφή (τυπικά διαγνωστικά κριτήρια, κλινικές διαπιστώσεις από την αλληλεπίδραση, συμπτώματα)
- Πλαίσιο παραπομπής
- Αρχικό Αίτημα
- Γενοογραμματικές συναφείς πληροφορίες
- Χρονοδιάγραμμα, Συχνότητα, διάρκεια & αριθμός συνεδριών
- Συνθήκες συνεδριών (χώρος, στάση, συμμετέχοντες μη-λεκτική συμπεριφορά)

3. Αναστοχαστικότητα & Τοποθέτηση

- Πλούσια, σε βάθος ανάλυση των σχέσεων εξουσίας, των διαφορών στη βιωμένη εμπειρία, το ανήκειν και την ταυτότητα, και το πώς αυτά τα θέματα εκτυλίσσονται στους πολυ-συστημικούς κόσμους της διερεύνησης της επαγγελματικής πρακτικής, των ερευνητικών σχέσεων και των ευρύτερων κοινωνικο-πολιτικών συστημάτων
- Αναστοχαστική συζήτηση και εκτίμηση των ηθικών ζητημάτων σε όλο το χρονικό εύρος της διερεύνησης και της θεραπευτικής σχέσης
- Ειλικρινής, διάφανη και αναστοχαστική λογοδοσία για την επιλογή των υλικών ή/και την χρήση των υλικών. Σαφείς περιγραφές και κριτική συζήτηση για το πώς οι ερευνητικές δραστηριότητες και η χρήση των υλικών έχουν διαπραγματευτεί με τους συμμετέχοντες και πώς αυτό συμφωνεί με την συναφείς οδηγίες για την έρευνα.
- Ανάδειξη του πώς η έρευνα ενίσχυσε την προσωπική/επαγγελματική μάθηση ή την εμπειρία των συμμετεχόντων
- Η υποκειμενικότητα των ερευνητριών είναι διακριτή στο κείμενο της έρευνας, γράφουν στο πρώτο πρόσωπο, μιλώντας από θέσεις και σχέσεις βιωμένης εμπειρίας και πρακτικής
- Ανάδειξη του πώς ο αναστοχασμός αποτελεί ένα ηθικό τρόπο του σχετίζεσθαι σε όλη την πρακτική και την έρευνα
- Συγκεκριμένα παραδείγματα αναστοχαστικότητας για τον εαυτό και τη σχέση, εντόπιας και παγκόσμιας αναστοχαστικότητας.

- Επαρκείς λεπτομέρειες για την παρουσία και την επίδραση της ερευνήτριας (εσωτερικός και εξωτερικός διάλογος, σκέψεις εκείνη τη στιγμή, παρατηρήσεις, αισθήματα, είτε συγκεκριμένα είτε περαστικά)
- Κριτική και αναστοχαστική αποτίμηση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων του συνδυασμού της πρακτικής και της έρευνας

4. Πορεία συναντήσεων

- Αφήγηση της χρονικής πορείας των συναντήσεων, με επισήμανση του σχεδιασμού, των παρεμβάσεων και του σκεπτικού τους
- Η μεθοδολογία των παρεμβάσεων αναδύεται από την πρακτική και υποστηρίζεται από τη συστημική σκέψη
- Δημιουργική χρήση της συστημικής θεωρίας και πρακτικής
- Πλούσιες πληροφορίες για τα κλινικά παραδείγματα, τις σχεσιακές κινήσεις εντός της πρακτικής, του εσωτερικού και εξωτερικού διαλόγου
- Παρουσίαση του κλεισίματος της θεραπευτικής σχέσης και των τρόπων κατασκευής των επιδράσεων της

5. Συμπεράσματα – Συζήτηση

- Παρουσίαση και συζήτηση του πως η έρευνα προσφέρει μια πρωτότυπη και επιδραστική συμβολή στο πεδίο της συστημικής πρακτικής και της συστημικής έρευνας, στο κοινό, σε άλλους επαγγελματίες, κοινότητες ή οργανισμούς
- Παρουσίαση της εξέλιξης των μετασχηματισμών στην σκέψη και την πρακτική της ερευνήτριας κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής σχέσης
- Αναστοχαστική συζήτηση των ελλείψεων, μειονεκτημάτων, αποριών και προτάσεων για περαιτέρω έρευνα

Μορφοποίηση & Αισθητική Κειμένου

- η μορφοποίηση της έρευνας έχει αισθητική συνοχή (και ακολουθεί το πρότυπο APA).
- η ερευνήτρια έχει επιλέξει ένα στιλ γραφής που λειτουργεί για εκείνη, για τις συμμετέχουσες, για το κοινό και για το θέμα
- Το κείμενο της έρευνας παρουσιάζεται σε μορφή που προσφέρει στις αναγνώστριες ένα προσβάσιμο αναστοχαστικό χώρο ώστε να δημιουργήσουν το δικό τους νόημα πλάι στις αναρωτήσεις της ερευνήτριας
- η ερευνήτρια υποδέχεται ένα κοινό που είναι τόσο συστημικό όσο και μη συστημικό.

Βαρύτητα της βαθμολογίας

Ενότητα	Βαρύτητα Βαθμολογίας
1. Εισαγωγή	10%
2. Διατύπωση Περίπτωσης (case formulation)	20%

3. Αναστοχαστικότητα & Τοποθέτηση	30%
4. Πορεία συναντήσεων	10%
5. Συμπεράσματα – Συζήτηση	30%
Σύνολο (Βάση)	100% (60%)

Παραδείγματα έρευνας -

<https://hestafta.org/systimiki-skepsi-psychotherapeia-periodiko/teuxos-12/ mesa-se-ena-anemostrovilo-ermineutiki-fainomenologiki-analysi-empeiriwn-therapeyomenis-me-kriseis-panikou/>

<https://hestafta.org/systimiki-skepsi-psychotherapeia-periodiko/teuxos-9/odeiporiko-xamenes-patrides-epanapatrismos-eautou-oikogeneiaki-therapeia-asfalis-toposepouloisis-diageneakis-metadosis-traumatikis-empeirias-prosfygias-andra/>

Παράρτημα Β:

- Έντυπο καταγραφής των περιστατικών πρακτικής
- Έντυπο περιγραφής των περιστατικών πρακτικής
- Υπεύθυνη δήλωση των ωρών πρακτικής που συμπληρώθηκαν από ιδιώτες θεραπευτές στα Ιδιωτικά τους γραφεία

- Έντυπο καταγραφής των περιστατικών πρακτικής

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΩΡΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΩΡΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ (Ατομικό/Οικογενειακό)	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ / ΕΠΟΠΤΗ
Σύνολο				

- Έντυπο περιγραφής των περιστατικών πρακτικής

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ	
ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟ ΑΤΟΜΟ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΜΕΛΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ
ΑΛΛΟΙ ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
<p>ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ</p> <p>ΣΧΗΜΑΤΑ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΑ</p> <p>ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΑ</p> <p>ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ</p> <p>ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ</p>	

- Υπεύθυνη δήλωση των ωρών πρακτικής που συμπληρώθηκαν από ιδιώτες θεραπευτές στα Ιδιωτικά τους γραφεία

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(ώρες πρακτικής)

Εγώ η / ο.....

Επισυνάπτω αναλυτική καταγραφή των ψυχοθεραπευτικών και συμβουλευτικών συνεδριών που συμπλήρωσα στο Ιδιωτικό μου γραφείο ως βεβαίωση των ωρών πρακτικής μου για τη συμπλήρωση των απαιτήσεων του 4ετούς εκπαιδευτικού προγράμματος στη Συστημική ψυχοθεραπείας.

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία που επισυνάπτω όπως και οι ώρες πρακτικής άσκησης είναι ακριβή και αληθή.

Όνομα .....

Υπογραφή .....

Αρ Δελτίου Ταυτότητας .....

Αρ Εγγραφής στο Μητρώο .....

Ημερ. ....